

IBERiS

Instytut Badań Ewaluacyjnych Rynkowych i Społecznych

Przegląd regionalny Województwo podkarpackie 2020

Raport końcowy opracowany przez zespół badawczy w składzie:

Krzysztof Piróg, Hubert Kotarski, Barbara Błachut, Krystian Mularz

IBERiS Instytut Badań Ewaluacyjnych Rynkowych i Społecznych Krzysztof Piróg

Ul. Solarza 4/14, 35-118 Rzeszów,

NIP 563-193-48-90, REGON 383649583

tel. 697 325 209, e-mail: biuro@iberis.pl, www.iberis.pl

Główny cel badania

analiza i przedstawienie istotnych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2020 roku na tle lat poprzednich

Cele szczegółowe – obszary badawcze

tendencje rozwojowe

gminopedia nauka i **PROW**
fundusze UE szkolnictwo wyższe
finanse JST kultura, turystyka i sport
atrakcyjność regionu
kapitał społeczny, jakość i warunki życia
konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw
zdrowie i opieka zdrowotna **COVID-19**
infrastruktura techniczna **PO RYBY**
raporty o stanie gminy **MOF**
wnioski i rekomendacje
potencjał gospodarczy
oświata i wychowanie
środowisko naturalne
wyzwania rozwojowe

poziom rozwoju
demografia
rynek pracy

Metody i techniki badawcze

Analiza desk research

Metoda kartograficzna

Analiza statystyczna

CAWI/CATI z przedstawicielami UTW

Analiza zawartości stron internetowych urzędów gmin województwa podkarpackiego

Analiza czasów przejazdu za pomocą aplikacji Mapy Google

Analiza raportów o stanie gminy

Analiza SWOT

Panel ekspertów

Badanie w liczbach

12 tygodni realizacji badania

4-osobowy zespół badawczy

Ponad 20 obszarów badawczych

Ponad 900 stron analiz

Niemal 300 wykresów

Ponad 100 map

Najważniejsze wnioski i rekomendacje

Procesy ludnościowe

Przyczyny

- Starzejące się społeczeństwo Podkarpacia
- **Wzrastająca liczba zgonów**
- Ujemne saldo migracji przede wszystkim wśród młodych ludzi
- Niski poziom dzietności
- Zmniejszająca się populacja kobiet w wieku rozrodczym
- Niska liczba urodzeń

Problemy

- Spadająca liczba ludności

Konsekwencje

- Wzrastające zapotrzebowanie na opiekę nad osobami starszymi
- Spadek liczby uczniów w szkołach i studentów na uczelniach
- Niedobory kadrowe – trudności w znalezieniu pracowników przez pracodawców

Działania

- Wdrażanie programów wsparcia rodziny wspierającego w opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
- Przemysłana, ale skuteczna polityka imigracyjna
- Wspieranie rozwoju Przemysłu 4.0, 5.0 cechującego się bardzo wysoką efektywnością przy ograniczonym zapotrzebowaniu na zasoby ludzkie

Kapitał społeczny, jakość i warunki życia oraz sytuacja dochodowa ludności

Przyczyny

- Wzrastający poziom wynagrodzeń
- Programy pomocowe mające na celu poprawę sytuacji materialnej

Problemy

- Obniżanie się wskaźników określających zasięg i skali ubóstwa w województwie podkarpackim

Konsekwencje

- Poprawa jakości życia mieszkańców

Działania

- Przeciwdziałanie nasileniu się zjawisku ubóstwa energetycznego

Kapitał społeczny, jakość i warunki życia oraz sytuacja dochodowa ludności

Przyczyny

- Niewystarczająca liczba mieszkań dostępnych na rynku pierwotnym
- Wysokie ceny mieszkań w relacji do siły nabywczej przede wszystkim osób młodych

Problemy

- Brak wystarczającej liczby mieszkań dostępnych przede wszystkim dla młodych osób

Konsekwencje

- Odływ mieszkańców poza granice województwa
- Odkładanie decyzji o założeniu rodziny i wydaniu na świat potomstwa

Działania

- Wspieranie programów budownictwa mieszkaniowego

Rynek pracy

Przyczyny

- Niski poziom wynagrodzeń
- Niska atrakcyjność wynagrodzeń w relacji do dostępnych świadczeń socjalnych
- Niski poziom urbanizacji oraz relatywnie duża liczba osób pracujących w niewielkich gospodarstwach rolnych

Problemy

- Niska liczba osób aktywnych zawodowo
- Niska liczba osób aktywnych zawodowo w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców

Konsekwencje

- Niedobory kadrowe
- Obniżenie konkurencyjności przedsiębiorstw

Działania

- Wdrażanie programów i projektów aktywizujących osoby bierne zawodowo

Rynek pracy

Przyczyny

- Niższe od przeciętnej wojewódzkiej wysokości wynagrodzeń w południowo-wschodniej i wschodniej części województwa
- Wyższe od przeciętnej wojewódzkie bezrobocie w południowo-wschodniej i wschodniej części województwa

Problemy

- Duże wewnątrzregionalne zróżnicowania rynku pracy

Konsekwencje

- Nasilanie się procesów depopulacyjnych przede wszystkim wschodniej i południowej części województwa

Działania

- Wspieranie tworzenia miejsc pracy w branżach związanych z wykorzystaniem walorów turystycznych i środowiskowych
- Poprawa dostępności komunikacyjnej południowo-wschodniej części województwa

Kondycja zdrowotna ludności i opieka zdrowotna

Przyczyny

- Zbyt rzadkie prowadzenie badań profilaktycznych
- Zbyt mała wiedza na temat autodiagnozy chorób nowotworowych
- Ograniczenia w funkcjonowaniu służby zdrowia z powodu wprowadzenia stanu epidemicznego

Problemy

- Wzrastająca liczba zachorowań na nowotwory złośliwe

Konsekwencje

- Wzrastająca liczba zgonów
- Wzrastające koszty funkcjonowania służby zdrowia

Działania

- Promowanie badań profilaktycznych
- Zwiększanie wiedzy z zakresu wstępnej autodiagnozy chorób nowotworowych
- Promowanie zdrowego stylu życia
- Wdrażanie mechanizmów skutecznego działania kadry medycznej w sytuacji epidemicznej

Kondycja zdrowotna ludności i opieka zdrowotna

Przyczyny

- Zbyt rzadkie prowadzenie badań profilaktycznych
- Styl życia, w tym brak aktywności fizycznej, doświadczanie sytuacji stresowych, niewłaściwy sposób odżywiania się

Problemy

- Wysoka liczba zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia

Konsekwencje

- Skrócenie długości życia

Działania

- Promowanie badań profilaktycznych
- Promowanie zdrowego stylu życia
- Wdrażanie mechanizmów skutecznego działania kadry medycznej w sytuacji epidemicznej

Kondycja zdrowotna ludności i opieka zdrowotna

Przyczyny

- Wzrastająca liczba osób w wieku senioralnym
- Niska aktywność ruchowa osób w wieku senioralnym

Problemy

- Wzrastająca liczba zachorowań na choroby związane z procesem starzenia się

Konsekwencje

- Wzrastające koszty funkcjonowania służby zdrowia
- Wzrastające koszty funkcjonowania instytucji opieki nad osobami w wieku senioralnym

Działania

- Wzrost nakładów na służbę zdrowia w zakresie leczenia chorób związanych z procesem starzenia się
- Rozwój instytucji opieki nad osobami starszymi
- Wdrażanie programów aktywizujących osoby w wieku senioralnym

Kondycja zdrowotna ludności i opieka zdrowotna

Przyczyny

- Niewystarczająca liczba kształconych lekarzy w stosunku do zapotrzebowania
- Podejmowanie przez lekarzy zatrudnienia za granicą ze względu na wyższe zarobki i mniejsze przeciążenie pracą
- Brak szpitala uniwersyteckiego

Problemy

- Niekorzystna struktura wieku lekarzy w regionie

Konsekwencje

- Spadek dostępności i jakości świadczonej opieki lekarskiej

Działania

- Dalszy rozwój kierunku lekarskiego w regionie
- Utworzenie szpitala uniwersyteckiego
- Dążenie do wyrównywania wysokości wynagrodzeń lekarzy do poziomu krajów Europy Zachodniej oraz zmniejszenie obciążenia pracą lekarzy
- Wspieranie rozwoju efektywnej kosztowo prywatnej służby zdrowia dostępnej w oparciu o system ubezpieczeń

Kondycja zdrowotna ludności i opieka zdrowotna

Przyczyny

- Występowanie na terenie województwa obszarów o walorach uzdrowskich

Problemy

- Dobrze rozwinięta infrastruktura uzdrowskowa

Konsekwencje

- Przyczynianie się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku senioralnym

Działania

- Dążenie do dalszego rozwoju obiektów uzdrowskich i zapewnienia ich odpowiedniego standardu
- Dążenie do nadania statusu uzdrowska kolejnym miejscowościom

Oświata i wychowanie

Przyczyny

- Ujemne saldo migracji przede wszystkim wśród młodych ludzi
- Niski poziom dzietności
- Zmniejszająca się populacja kobiet w wieku rozrodczym
- Niska liczba urodzeń

Problemy

- Spadek liczby dzieci w wieku do 3 lat

Konsekwencje

- Spadek liczby dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach
- Konieczność likwidacji placówek wychowawczych i oświatowych w szczególności na terenach wiejskich

Działania

- Wdrażanie programów wsparcia rodziny wspierającego w opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat
- Przemyślana, ale skuteczna polityka imigracyjna

Nauka i szkolnictwo wyższe

Przyczyny

- Niż demograficzny
- Odływ mieszkańców na studia prowadzone przez uczelnie zlokalizowane poza terenem województwa podkarpackiego
- Poszerzanie przez uczelnie spoza województwa podkarpackiego oferty kształcenia o formy zdalne

Problemy

- Spadek liczby studentów podkarpackich uczelni

Konsekwencje

- Trudności w zapewnieniu kadr posiadających kompetencje pozwalające na sprostanie wyzwaniom nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy

Działania

- Dalsze wzmacnianie rozwoju rzeszowskiego ośrodka akademickiego
- Sukcesywnie podnoszenie jakości kształcenia
- Zacieśnianie współpracy pomiędzy uczelniami a otoczeniem społeczno-gospodarczym
- Wprowadzanie lub poszerzanie przez podkarpackie uczelnie oferty kształcenia zdalnego
- Przygotowanie, poprawa atrakcyjności lub poszerzanie oferty kształcenia dla obcokrajowców

Nauka i szkolnictwo wyższe

Przyczyny

- Zbyt wąska oferta kształcenia w języku angielskim
- Brak lub niewystarczająco skuteczne działania informacyjno-promocyjne skierowane do obcokrajowców
- Wybieranie przez obcokrajowców uczelni zlokalizowanych w innych, bardziej atrakcyjnych gospodarczo regionach kraju

Problemy

- Niewielki udział obcokrajowców w ogólnej liczbie studiujących

Konsekwencje

- Pogłębiający się ubytek liczby studentów z zagranicy studiujących na podkarpackich uczelniach
- Trudności w zapewnieniu kadr posiadających kompetencje pozwalające na sprostanie wyzwaniom nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy

Działania

- Wspieranie działań uczelni polegających na przygotowaniu oferty kształcenia dla obcokrajowców
- Promowanie za granicą oferty kształcenia podkarpackich uczelni
- Czerpanie przez inne podkarpackie uczelnie z doświadczeń WSliZ będącej liderem w regionie w zakresie odsetka studentów z zagranicy

Uniwersytety trzeciego wieku

Przyczyny

- Zlokalizowanie UTW w 17 miastach województwa podkarpackiego

Problemy

- Dobra dostępność UTW

Konsekwencje

- Wzrastająca rola UTW w aktywizacji osób w wieku senioralnymi w związku ze wzrastającą liczbą osób w tym wieku

Działania

- Wdrażanie programów mających na celu wspieranie rozwoju działalności UTW

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Ograniczenie działalności muzeów w związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego

Problemy

- Spadek liczby odwiedzających muzea

Konsekwencje

- Spadek rentowności muzeów

Działania

- Wdrażanie programów wspierających poszerzanie oferty produktów i usług muzeów oferowanych w formie elektronicznej

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Ograniczenie działalności podmiotów działających w sektorze HoReCa w związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego

Problemy

- Spadek ruchu turystycznego

Konsekwencje

- Spadek rentowności podmiotów gospodarczych sektora HoReCA

Działania

- Wdrażanie programów wspierających działalność sektora HoReCa w sytuacji ograniczeń wynikających ze stanu epidemicznego

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Ograniczenie działalności kin i teatrów w związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego

Problemy

- Spadek liczby widzów w kinach i teatrach

Konsekwencje

- Spadek rentowności kin i teatrów

Działania

- Wdrażanie programów wspierających działalność kin i teatrów w sytuacji ograniczeń wynikających ze stanu epidemicznego

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Brak drogi szybkiego ruchu poprawiającej dostępność południowej części województwa
- Brak dostępności kolejowej do gmin o największym potencjale turystycznym

Problemy

- Słaba dostępność komunikacyjna do obiektów turystycznych

Konsekwencje

- Długi i uciążliwy czas podróży do miejscowości atrakcyjnych turystycznie

Działania

- Budowa południowego odcinka drogi ekspresowej S19.
- Poprawa przepustowości drogi krajowej nr 28 na odcinku Miejsce Piastowe – Sanok oraz drogi krajowej nr 84 na odcinku Sanok – Ustrzyki Dolne

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Słaba rozpoznawalność Podkarpacia wśród turystów zagranicznych

Problemy

- Zmniejszająca się liczba turystów zagranicznych odwiedzających Podkarpacie

Konsekwencje

- Zmniejszanie się szans rozwojowych branży turystycznej

Działania

- Wspieranie prowadzonych za granicą akcji promujących Podkarpacie jako region atrakcyjny turystycznie

Kultura, turystyka i sport

Przyczyny

- Dobrze rozwinięta sieć profesjonalnych i amatorskich klubów sportowych

Problemy

- Duża liczba ćwiczących w klubach sportowych (w porównaniu do innych województw)

Konsekwencje

- Przyczynienie się do zapewnienia dobrego stanu zdrowia mieszkańców

Działania

- Wspieranie działalności klubów sportowych zrzeszających nie tylko profesjonalnych zawodników, ale również amatorów

Środowisko naturalne

Przyczyny

- Występowanie w południowej części województwa terenów górskich trudnych do zagospodarowania na rzecz produkcji przemysłowej czy rolnictwa

Problemy

- Rozległe kompleksy leśne i znaczna powierzchnia obszarów przyrodniczych prawnie chronionych

Konsekwencje

- Znaczne tereny o walorach przyrodniczych z potencjałem do wykorzystania na cele turystyczne i uzdrowiskowe

Działania

- Wzmacnianie potencjału turystycznego i uzdrowiskowego terenów o walorach przyrodniczych, np. poprzez dalsze wdrażanie programu strategicznego obejmującego obszar Bieszczad

Środowisko naturalne

Przyczyny

- Odprowadzanie do rzek ścieków z niezidentyfikowanych źródeł punktowych oraz z miejskich i rolniczych źródeł obszarowych

Problemy

- W ogólnej ocenie jednolitych części rzek wszystkie badane odcinki charakteryzowały się złym stanem wód

Konsekwencje

- Wyczerpywanie się zasobów wody o odpowiedniej jakości

Działania

- Dążenie do kompleksowej poprawy stanu wód podkarpackich rzecz, np. poprzez dalsze wdrażanie programu strategicznego obejmującego obszar dorzecza Sanu

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Wybudowanie autostrady A4
- Nieodległa perspektywa wybudowania drogi ekspresowej S19, a także nieco dalsza drogi ekspresowej S74

Problemy

- Zaspokojenie zapotrzebowania na drogi szybkiego ruchu

Konsekwencje

- Zapewnienie optymalnej dostępności komunikacyjnej w układzie wschód-zachód oraz północ-południe

Działania

- Podejmowanie inwestycji drogowych wzmacniających wewnątrzregionalną sieć dróg prowadzących do poprawy dostępności do autostrady oraz dróg ekspresowych

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Silne oddziaływanie Rzeszowa na otoczenie skutkujące wzmocnieniem powiązań funkcjonalnych oraz zapotrzebowaniem na zapewniające sprawną komunikację połączenia drogowe

Problemy

- Nieadekwatna do potrzeb sieć połączeń drogowych z Rzeszowem

Konsekwencje

- Pogarszająca się dostępność komunikacyjna Rzeszowa utrudniająca wykorzystanie potencjału dyfuzji rozwojowych ze względu na pełnienie przez stolicę województwa roli bieguna wzrostu

Działania

- Dalszy rozwój sieci drogowej zapewniającej odpowiedni poziom dostępności komunikacyjnej z Rzeszowem

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Bardzo mała liczba zarejestrowanych samochodów elektrycznych w województwie
- Słabo rozwinięta infrastruktura elektromobilności (np. stacje ładowania)

Problemy

- Niewykorzystany potencjał w zakresie rozwoju elektromobilności

Konsekwencje

- Pogarszający się stan środowiska naturalnego

Działania

- Wspieranie akcji zachęcających do kupna samochodów elektrycznych lub hybrydowych
- Rozbudowa łatwo dostępnej infrastruktury elektromobilności

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Wzrost świadomości społecznej na temat selektywnej zbiórki odpadów
- Stwarzanie rozwiązań umożliwiających prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów

Problemy

- Wzrost udziału odpadów zbieranych selektywnie w ogólnej ilości odpadów

Konsekwencje

- Poprawa stanu środowiska naturalnego. Wzrost efektywności wykorzystania surowców wtórnych

Działania

- Odchodzenie od polityki karania za śmiecenie na rzecz polityki nagradzania za segregację odpadów (np. skup makulatury, szkła, plastiku, elektrośmieci, metalu przez sieć łatwo dostępnych punktów skupu)

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Wysoki odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w internet
- Wysoki odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer
- Wprowadzenie stanu epidemicznego wzmacniającego zapotrzebowanie na infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego

Problemy

- Dobry stan infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Konsekwencje

- Zapotrzebowanie na rozwój e-usług

Działania

- Dalszy rozwój e-usług
- Wdrażanie rozwiązań formalnych umożliwiających i ułatwiających wykonywanie pracy w formie zdalnej
- Wdrażanie rozwiązań umożliwiających prowadzenie kształcenia częściowo w formie zdalnej nawet po ustaniu pandemii

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Unijne cele klimatyczne
- Wzrost świadomości społecznej
- Wzrastające ceny energii oraz paliw
- Dostępność coraz bardziej efektywnych rozwiązań z zakresu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych

Problemy

- Wzrost ilości energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych

Konsekwencje

- Poprawa stanu środowiska naturalnego

Działania

- Wspieranie działań mających na celu wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Infrastruktura techniczna

Przyczyny

- Wzmacnianie powiązań funkcjonalnych pomiędzy Rzeszowem a otoczeniem
- Wzrastające zapotrzebowanie na niezawodne połączenia umożliwiające szybkie i przewidywalne dostanie się do Rzeszowa

Problemy

- Rozwój Rzeszowskiej Kolei Aglomeracyjnej

Konsekwencje

- Poprawa stanu środowiska naturalnego
- Wzmocnienie powiązań funkcjonalnych
- Wzmocnienie procesów dyfuzji rozwoju

Działania

- Rozwój Rzeszowskiej Kolei Aglomeracyjnej (zapewnienie częstych połączeń dostosowanych do zapotrzebowania klientów, wdrożenie biletu zintegrowanego umożliwiającego korzystanie z różnych środków transportu na terenie Rzeszowa, wspieranie budowy centrów przesiadkowych)

Potencjał gospodarczy

Przyczyny

- Tradycje przemysłowe w regionie sięgające czasów tworzenia COP
- Dobrze rozwinięta branża motoryzacyjna, lotnicza

Problemy

- Wysoki udział przemysłu w wartości dodanej brutto

Konsekwencje

- Uwalnianie procesów dyfuzji rozwojowej, dzięki pełnieniu przez przemysł funkcji regionalnego bieguna wzrostu

Działania

- Wdrażanie programów wspierających rozwój przemysłu w regionie

Potencjał gospodarczy

Przyczyny

- Duża liczba niewielkich obszarowo gospodarstw rolnych produkujących żywność głównie na własne potrzeby i cechujących niską wartością dodaną brutto

Problemy

- Duża liczba zatrudnionych w rolnictwie w ogólnej liczbie zatrudnionych

Konsekwencje

- Niski poziom dochodów mieszkańców
- Niski poziom PKB

Działania

- Dalsza restrukturyzacja rolnictwa (większe i bardziej wyspecjalizowane gospodarstwa rolne, przekształcanie miejsc pracy w rolnictwie w miejsca pracy w turystyce)
- Wspieranie rolnictwa ekologicznego

Potencjał gospodarczy

Przyczyny

- Relatywnie niewielkie obszary gospodarstwa ekologiczne

Problemy

- Spadająca liczba gospodarstw ekologicznych (w tym certyfikowanych)

Konsekwencje

- Niewykorzystywanie potencjału regionu w zakresie możliwości produkcji ekologicznej żywności mimo wzrastającego zapotrzebowania konsumentów na tego typu żywność

Działania

- Wdrażanie programów wsparcia prowadzących do wzrostu liczby gospodarstw ekologicznych (w tym certyfikowanych)

Potencjał gospodarczy

Przyczyny

- Coraz lepsza współpraca środowisk naukowych z biznesem (utrwalanie sieci współpracy – budowanie kapitału wzajemnego zaufania)
- Wdrożenie kryteriów ewaluacji działalności naukowej premiujących współpracę jednostek naukowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Problemy

- Wzrastający poziom nakładów na B+R

Konsekwencje

- Coraz lepsze odpowiadanie na wyzwania gospodarki opartej na wiedzy

Działania

- Kontynuowanie wdrażania programów wspierających rozwój centrów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw oraz współpracy jednostek naukowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- Wdrażanie programów wspierających rozwój działalności typu spin-off oraz spin-out
- Uelastycznienie kryteriów ewaluacji działalności jednostek naukowych

Konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw

Przyczyny

- Postawy społeczne (obawy przed ryzykiem związanym z prowadzeniem przedsiębiorstwa)
- Brak tradycji rodzinnych w prowadzeniu działalności gospodarczej
- Brak kapitału początkowego
- Problem braku sukcesji w związku z przechodzeniem przedsiębiorców w wiek senioralny

Problemy

- Niska liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw

Konsekwencje

- Niska konkurencyjność gospodarki

Działania

- Wdrażanie programów kształtujących postawy przedsiębiorcze wśród uczniów oraz studentów
- Wsparcie na dofinansowanie kapitału startowego
- Wspieranie inkubowania przedsiębiorczości
- Wdrażanie programów promujących rozwiązania z zakresu przejmowania prowadzonych działalności od osób w wieku senioralnym

Konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw

Przyczyny

- Poprawiająca się współpraca pomiędzy biznesem a środowiskiem nauki
- Relatywnie dobry potencjał naukowy

Problemy

- Najwyższy w kraju odsetek firm aktywnych innowacyjnie

Konsekwencje

- Wysoka innowacyjność gospodarki

Działania

- Wdrażanie programów zorientowanych na wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw oraz współpracę pomiędzy biznesem a jednostkami naukowymi

Refleksje końcowe

Wybuch pandemii COVID-19 spowodował zaburzenie zachodzących trendów w wielu obszarach życia społeczno-gospodarczego, co znacząco utrudnia wyciąganie trafnych wniosków z prowadzonych analiz (tym bardziej, że wiele danych jest udostępnianych w statystyce publicznej z dużym opóźnieniem i nie pozwalają one na uchwycenie aktualnej sytuacji w bardzo dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.

Z drugiej jednak strony wystąpienie sytuacji epidemicznej i powodowanych przez nią kryzysów jeszcze mocniej pokazuje, jak duże znaczenie posiada prowadzenie badań i analiz na potrzeby kształtowania polityki rozwoju i szybkiego reagowania na zachodzące zmiany.

IBERiS

Instytut Badań Ewaluacyjnych Rynkowych i Społecznych

Dziękuję!

IBERiS Instytut Badań Ewaluacyjnych Rynkowych i Społecznych Krzysztof Piróg

Ul. Solarza 4/14, 35-118 Rzeszów,

NIP 563-193-48-90, REGON 383649583

tel. 697 325 209, e-mail: biuro@iberis.pl, www.iberis.pl